

Poština plačana v gotovini

Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Stane Primožič — predsednik, Ivan Mauser — podpredsednik in člani: Olga Abramič, dipl. inž., Jošt Bajželj, Marinka Farčnik, Zlata Humer in Slavka Rojina. Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XV. — 30. I. 1971 — št. 1

tekstilec

Odgovor nekaterim anonimnim piscem

Ves čas, odkar sem ponovno nastopil mesto direktorja v tovarni Tekstilindus Kranj, prejemam od bivših članov kolektiva in tudi od nekaterih delavcev, ki so še v delovnem razmerju, razna anonimna obvestila.

Vsem tem, kateri me na navedeni način obveščajo o raznih problemih v podjetju in izven podjetja odgovarjam, da na nobeno anonimno pismo ne bom reagiral. Smatram, da ni nobenega problema, če se že posamezniki obračajo na mene, da bi se avtor pisma ne smel podpisati. V kolikor bi se vsi ravnali v tem smislu, bi marsikateri problem že lahko rešili v dobro anonimnih predlagateljev, tako pa nisem v stanju, da bi ukrepal na anonimne prijave. Vsekakor pa bom odgovoril zadnjemu anonimnemu dopisniku, kateri me opozarja, da bi v našem podjetju morali s primernimi darili obdariti upokojujence našega podjetja.

Znano je vsem članom kolektiva, da imamo velike težave zaradi raznih neurejenih razmer v podjetju in da smo v stanju vsled tega tudi odvajati še sredstva za obdaritev upokojujencev, ker imamo le-teh preko 1.200 in bi pri najskromnejši obdaritvi vseh upokojujencev že to takoj pomenilo nekaj milijonov dinarjev. Teh pa podjetje trenutno nima. Trditev, da upokojujenci nimajo sreče dobiti nekaj kilogramov ostankov, pa je popolnoma neresnična, ker ima vsak upokojujenec podjetja Tekstilindus pravico do nakupa 2 in pol kilograma ostankov preko Društva upokojujencev, kateri prevzema ostanke v vašem imenu vsak mesec določeno količino.

V želji, da so tudi upokojujenci seznanjeni s temi problemi, sem izjemoma odgovoril na zadnje anonimno pismo, v bodoče pa na noben zahtevek, najsi še tako upravičenega prosilca, — ne bom odgovoril, če prosilec ne bo podpisan.

Glavni direktor
Dušan Horjak

Delavski svet

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA

29. decembra je imel delavski svet podjetja 7. redno sejo. Seje so se poleg članov DS udeležili še glavni direktor, nekateri direktorji sektorjev in vodje delovnih enot ter predstavniki kolektivnih izvršilnih organov in družbeno političnih organizacij.

Predlagan in sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 6. redne seje DS
2. Sprejem gospodarskega plana za leto 1971
3. Poročilo o izvrševanju akcijskega programa
4. Sprejem Pravilnika o ugotavljanju celotnega dohodka in dohodka ter delitev dohodka podjetja
5. Potrditev pogodbe o združenju sredstev za potrebe narodne obrambe pri Skupščini občine Kranj
6. Razno: izvolitev treh članov v svet zavoda Konfekcije Triglav; predlaganje kandidata za sodnika porotnika Višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani
7. Razprava in sklepanje o povišanju osebnih dohodkov v letu 1971
8. Ustanovitev in organizacija razvojnega sektorja
9. Vpeljava nočnega dela v letu 1971.

Potek razprave in sklepi:

V obratu II se pripravlja predstavitev previjalnega stroja Lesona. Prostor, kjer je predvidena predstavitev, pa ni primeren, ker se nad njim nahaja bazen in ostala instalacija klima naprave, ki je v zelo slabem stanju in zamaka strop. Kljub temu, da bo predstavitev tega stroja le časna — do združitve predilnic — pa bo potrebno poskrbeti za zaščito pred pronicajočo vodo.

Sklep: Tehnični sektor se zadalži, da v sodelovanju z obratovodstvi ponovno prouči probleme v zvezi s postavitvijo Lessona stroja. V kolikor se mesto predstavitev ne spremeni, je treba stroj ustrezno zaščititi pred možnostjo okvare zaradi pronicajoče vode. O rešitvi te zadeve naj se poroča na prihodnji seji DS.

1. POTRDIŠTEV ZAPISNIKA 6. SEJE DS

Predsednica DS je prečitala skrajšani zapisnik 6. redne seje DS, nakar so o izvrševanju sklepov posameznih poročevalci dodali naslednje:

Odbor za splošne zadeve je 13. novembra ponovno razpravljal o razporedu prostih sobot in ni sprejel nobenih sprememb oz. predlogov, ker so bili le-ti prepoznano predlagani.

Med drugim je bil sprejet tudi sklep, naj tehnični sektor in obratovodstvo do konca leta 1970 poskrbe, da se pospravi iz obratov nedodelano blago z raznimi napakami, desortirano blago in sploh vse blago, ki ni v regularnem proizvodnem procesu. O tem je poročal direktor tehničnega sektorja Zvone Černe. Povedal je, da se je ta sklep nanašal v glavnem na obe plemenitilnice, vendar sta obe obratovodstvi zagotovili, da v nedovršeni proizvodnji ob inventuri ne bo ostalo nobenega

blaga, ki bi se dalj časa zadrževalo v delovnem procesu.

Druga naloga je bila, da se po obratih pospravi. Nekaj se je v tej smeri že uredilo (okolica vzdrževalnih obratov), vendar pa moramo akcijo tudi po ostalih prostorih podjetja nadaljevati, tako da bo vsaka stvar na svojem mestu.

Tudi delovno disciplino bo treba zaostri, saj je to tudi ena izmed nalog akcijskega programa. Delavski svet naj podpre akcijo, da se delovne prostore ne zapušča pred koncem osemurnega delovnega dne.

Delavski svet je nato sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdi se zapisnik 6. redne seje DS z dne 9. 11. 1970 kot je bil predložen.
2. Poročilo odbora za splošne zadeve in tehničnega sektorja se vzameta na znanje. Razpored prostih sobot za leto 1971 ostane nespremenjen.
3. DS daje podporo ukrepom za izboljšanje reda in discipline v podjetju.

2. SPREJEM GOSPODARSKEGA PLANA ZA LETO 1971

Direktor ekonomskega sektorja je podal predlog gospodarskega plana za leto 1971 in to proizvodnega načrta ter vrednostnega načrta ter obrazložitev k predlogu gospodarskega načrta za leto 1971.

Predlog gospodarskega načrta za leto 1971 predvideva nekoliko zmanjšani obseg proizvodnje v primerjavi s predhodnimi leti. Planirano število zaposlenih zajema samo delavce, ki so potrebni za planirano proizvodnjo vključno z novimi delovnimi mesti, ki so jih organi upravljanja že odobrili. V primerjavi z. dosajšeno tehnično produktivnostjo v letu 1970 bi se ista po predlaganem načrtu leta 1971 zmanjšala približno za 4%. To znižanje izvira iz povečanih zahtev po kvalitetnejši proizvodnji in iz ojačanja nekaterih strokovnih služb, zlasti na področju prodajne operative.

Predlog načrta vsebuje povečanje osebnih dohodkov za 12%, o čemer naj odloča DS, posebej pa bo organom upravljanja predložen še predlog dodatnega nagrajevanja za izboljšanje poslovnih uspehov, ki bo temeljil na zmanjšanju proizvodnih stroškov.

V predlogu so se upoštevali tudi elementi, oziroma instrumenti, ki so sedaj v veljavi, razen malenkostnih korektur, pričakujejo pa se še nekatere spremembe v okviru napovedane prerazdelitve dohodka med družbo in gospodarstvom.

Obrazložitvi gospodarskega načrta je sledila daljša razprava. Glavna tema razprave je bila kvaliteta naših izdelkov, ki je pogoj za naš uspeh. V razpravi je sodeloval tudi glavni direktor, ki je med drugim dejal:

»Za prihodnje leto smo pripravili program prodaje po vseh sektorjih, kamor se prodaja usmerja. Komerčni sektor je prevzel nalogo, donekle še povečal operativni plan za prihodnje leto z namenom, da se še nadalje znižajo zaloge. Vendar po problem obstojal še naprej, če ne bomo izboljšali kvalitete in bo tako prodaja nemožna. V začetku leta 1971 bomo poklicali na razgovor naše tehni-

ke, da se pogovorimo o bodočih problemih. Kvaliteta ne sme povzročati zastoja na naši prodajni dejavnosti. Niti ni težko prodati blago, če je kvalitetno, saj imajo druga podjetja, ki so ta problem že rešila, zavidljive uspehe, dovolj sredstev za osebne dohodke in razširjeno reprodukcijo. Zadnji čas je, da rešimo osnovni problem in to je kvaliteta, ker proizvajati za skladišče in ne za prodajo, nikamor ne vodi. Z ozirom na povpraševanje v prodaji za naslednje leto imamo optimistična pričakovanja, pogoj pa je edino kvaliteta izdelkov.

DS je za tem soglasno sprejel naslednje sklepe:

1. Sprejme se gospodarski načrt za leto 1971, kot je bil predložen.
2. Tehnični sektor naj v sodelovanju s komercialnim sektorjem ponovno pregleda operativni plan proizvodnje za leto 1971 in po možnosti zmanjša proizvodnjo tkanin iz nizkih številke preje za potrebe domačega tržišča.
3. Tehnični sektor naj v sodelovanju z obratovodstvom plemenitilnice I preveri nujnost nabave nove opreme za barvno kuhanje.

3. POROČILO O IZVRŠEVANJU AKCIJSKEGA PROGRAMA

Poročilo o izvrševanju akcijskega programa je podal predsednik odbora za gospodarstvo Marjan Strniša. O izvrševanju akcijskega programa in sprejetih ukrepih bomo poročali v naslednji številki glasila.

DS je sprejel zatem naslednji sklep:

1. Odbri se poročilo o izvrševanju akcijskega programa, kot je bilo predloženo.
4. SPREJEM PRAVILNIKA O UGOTAVLJANJU CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA TER DELITVI DOHODKA PODJETJA

Pravilnik je bil pred časom razmnožen in razdeljen med člane kolektiva in sta bili na predlog

v roku vloženi 2 pripombi in sicer plemenitilnice I in komercialnega sektorja. Pripombe so obravnavale strokovne službe, o čemer je poročal direktor kadrovskega sektorja Tine Rojina.

DS je za tem soglasno sprejel naslednje sklepe:

1. Sprejme se Pravilnik o ugotavljanju celotnega dohodka in dohodka ter delitvi dohodka podjetja kot je bil predložen s tem, da se 3. odstavek 19. člena spremeni in se glasi:

Komerčni sektor je dolžan, da o reklamacijah (popust ali vrnitev) na osnovi morebitnih predhodnih ugotovitev sektorja tehnične kontrole, takoj obvesti prizadeto delovno enoto ter pisмено dostavi finančnemu sektorju dokumentacijo in ugotovitve. O spornih vprašanjih odloča Odbor za gospodarstvo.

2. Osvoji se predpis za sestavljanje, sprejem in izračunavanje izpolnjevanja operativnega plana, kot je bil predložen, s tem, da se a) pri toč. 2 zapiše:

»— plemenitilnica II do 15 v mesecu za naslednji mesec«;

- b) pri toč. 5 se prvi odstavek glasi:

»— po en izvod operativnega plana se dostavlja: direktorju komercialnega sektorja, vodji prodajnega oddelka za domače tržišče, vodji prodajnega oddelka za tuje tržišče, disponentu v konjunkturm in ekonomskem sektorju«;

- c) pri toč. 5 se tretji odstavek glasi:

»— Tehnični sektor je dolžan kontrolirati izvajanje izpolnjevanja operativnih planov in podvzemat i ustrezne ukrepe v primeru neizvajanja.«

3. Osvoji se tabela za nagrajevanje izpolnjevanja operativnih planov in predpis o določevanju in stimulaciji kritičnih artiklov kot sta bila predložena.

4. Sprejmejo se spremembe Pravilnika o ugotavljanju celotnega (nadalj. na str. 2)

17. decembra je bila v našem podjetju 1. seja konference sindikalne organizacije. Koncem meseca bo komisija za zaključke na osnovi poročil in razprave konference izdelala zaključke, o čemer bomo obširneje poročali v prihodnji številki glasila.

Letna konferenca Zveze mladine

V soboto, 19. decembra 1970, je tovarniški aktiv ZMS »Tekstil-indus« Kranj ob prenehanju dvoletne mandatne dobe sklical redno letno konferenco mladinske organizacije. Konferenca se je udeležilo 29 delegatov — mladincev. Udeleženci so se razveselili udeležbe glavnega direktorja Dušana Horjaka, predsednice delavskega sveta, predsednika sindikata in sekretarja ZK. Konferenci so prisostvovali tudi predstavniki Republiške konference ZMS Franc Gazvoda in predstavniki Občinske konference ZMS Karlo Cej ter sekretar tovarniškega aktiva »Sava« Kranj.

Po obravnavanem poročilu o delu mladinske organizacije je podala svoj referat dosedanja predsednica mladinske organizacije Marinka Farčnik, ki je med drugim dejala:

»Mladinke in mladinci, dragi gostje! Moja mandatna doba je potekla. Pred nami je obračun dela starega predsedstva. Obdobje, ko je bila zveza mladine transmisija in ko je bila kot organizacija pomembna — je daleč za nami, zato je bila naša glavna naloga — celovita preobrazba ali kakor smo govorili — reorganizacija ZMS.«

V nadaljnjem izvajanju je poudarila kadrovske težave, ki so spremljale predsedstvo v mandatnem obdobju. Zaradi fluktuacije delovne sile, so se člani predsedstva stalno menjavali. Govorila je tudi o vlogi mladine v današnjem socialističnem in samoupravnem sistemu. Pri tem je še posebej poudarila, da se večkrat ne zavedajo vsi, da je mladinska organizacija samostojna družbeno-politična organizacija, ki bi jo morali vrednotiti enako drugim organizacijam. Mladinska organizacija pa si želi delovnega sodelovanja z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami oziroma z resnično naprednimi člani ZK in sindikata. Dokler pa bo delo članov predsedstva odvisno od volje in odnosa posameznikov do mladinske organizacije, bodo še pri večjem prizadevanju uspehi težje dosegljivi.

Sodelovanje z družbeno-političnimi organizacijami in samo-

upravnimi organi je danes ne samo želja mladih, ampak nujnost glede na naš sistem in predvidene cilje. Brez tega sodelovanja ostanejo samoupravnimi organi sklet, ki ni povezan z bazo — to je delavci. Družbeno-politične organizacije pa morajo omogočiti vezno povezavo med interesi delavcev in organi samoupravljanja, to je omogočiti, da na samoupravnih organih pridejo do izraza in veljave interesi delavcev.

Nadalje se je v svojem poročilu predsednica zadržala ob kadrovski politiki, družbeno-ekonomskem in strokovnem izobraževanju.

Ob zaključku poročila je poudarila, da je mladine dovolj v našem podjetju, saj predstavljajo tretjino zaposlenih članov kolektiva in bi kot taki ob sodelovanju drugih družbeno-političnih organizacij samoupravnih organov in ne nazadnje tudi vodstva podjetja, morali predstavljati res močno mladinsko organizacijo.

Navzočim je bil obrazložen program dela za naslednje leto. Ta je tesno povezan s programom »Akcije 75«. Posebna pozornost se posveča družbeno-ekonomskemu izobraževanju članov konference. Potrebno bo vložiti več truda pri vzpostavljanju stikov z drugimi

družbeno-političnimi organizacijami in skrbeti za tesnejšo povezavo z novospregjetimi mladi člani kolektiva in strokovnjaki.

Priznati moramo, da so v razpravi sodelovali večinoma gostje. Vendar s tem ni rečeno, da so mladi brez problemov in predlogov. Nasprotno: upoštevati moramo, da so bili navzoči predvsem na novo izvoljeni člani konference, ki si še ne upajo z besedo na dan. Dokaj živahna in zanimiva razprava pa se je že razvila na prvi seji predsedstva ob obravnavi Pravilnika o ugotavljanju celotnega dohodka in dohodka ter delitvi dohodka podjetja ter telesni kulturi in rekreaciji.

Prvi je konferenco pozdravil glavni direktor. Mladincem je obrazložil stanje podjetja in poudaril, kakšno vlogo naj ima mladinska organizacija pri tem. Zagotovil je, da bo mladinski organizaciji omogočeno res aktivno delo. Na konferenci pa so spregovorili tudi vsi ostali gostje in nekateri mladinci.

Izvoljeno je bilo novo predsedstvo TA ZMS podjetja. Za novega predsednika je bila izvoljena Francka Hribar, zaposlena v tajništvu podjetja, za sekretarja pa Miro Senk, zaposlen v vzdrževalnih obratih.

Gospodarski načrt za leto 1971

Gospodarski načrt za leto 1971 predvideva nekoliko zmanjšani obseg proizvodnje v primerjavi s preteklimi leti.

Glede na proizvodnjo v letu 1970 bi bilo po predlogu načrta 1971 zmanjšanje proizvodnje naslednje:

preja	
— efektivna teža	5,4 %
— bazna teža	5,6 %
— surove tkanine	
— m	7,5 %
— votki	7,3 %
— gotove tkanine	
— m	7,7 %
— m ²	5,8 %

V celoti vzeto naj bi bila proizvodnja v letu 1971 manjša glede na

proizvodnjo leta 1969 za 9,7 % in glede na proizvodnjo leta 1970 za 4,2 %.

Predvideno zmanjšanje proizvodnje izvira v glavnem iz skrčenja obratovanja in izločitve nekaterih strojev v preteklih letih (nočna izmena v tkalnicah, statve Hrdina, prstančni stroji pinkops), delno pa iz večjega števila prostih sobot. Načrt računa s povečano udeležbo izdelkov iz umetnih vlaken na škodo bombažnih, pri čemer naj bi se zlasti povečala proizvodnja sintetične.

Pri zaposlenih v skupnem številu glede na leto 1970 letos ne bi prišlo do bistvenih sprememb, pač pa so predvidena delna ojačanja nekaterih strokovnih služb posebno v prodajnem oddelku.

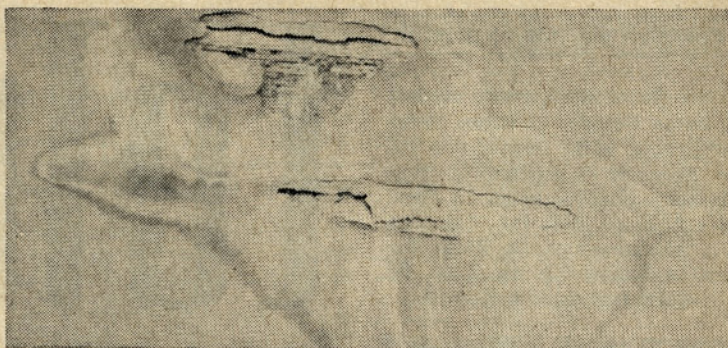
Po gospodarskem načrtu je celotni dohodek podjetja za leto 1971 sestavljen iz prodaje planirane proizvodnje in prodaje zalog gotovih tkanin. Povsem jasno je, da uspešnost prodaje pomeni naš ključni problem, od katerega ne zavisijo samo položaj, ampak tudi obstoj podjetja, zato mora biti vse prizadevanje vsakega člana kolektiva — in ne samo prodajnega osebja — usmerjeno k čim uspešnejši prodaji naših izdelkov. V ta namen je treba zagotoviti kakovostno proizvodnjo v predpisanih rokih in ustreznem asortimentu z najnižjimi stroški. Osnovna naloga prodajnega oddelka je poleg prodaje tekoče proizvodnje tudi bistveno zmanjšanje zalog, ki mora pripeljati podjetje do gospodarske vzdržnega stanja. Zmanjševanje zalog pa se mora v prihodnjih letih še nadaljevati.

Iz tekoče proizvodnje se predvideva prodaja v izvoz približno 40 % tkanin, kar pomeni vrednost 3.226.000 dolarjev. Načrt računa z izgubo dohodka pri tem izvozu v višini 25.300.000 din.

Prodaja na domačem trgu, za katero je namenjeno približno 60 odstotkov proizvodnje leta 1971, je v načrtu ovrednotena po cenah, ki so za dobrih 7 % višje od cen v preteklem letu.

Pri celotni letošnji proizvodnji so predvideni popusti na račun kvalitete za 11.200.000 din, kar pomeni osebne dohodke podjetja za več kot dva meseca, za popuste na račun prodajnih kondicij pa je v načrtu predvidena postavka 25.500.000 din.

Z upoštevanjem vseh elementov znaša celotni dohodek podjetja za leto 1971 iz prodaje tekoče proizvodnje in prodaje zalog skupaj 205.000.000 din.

Sledovi »zime« na predilniški stavbi v obratu I

Delavski svet

(nadalj. s str. 1.)

dohodka in dohodka ter delitvi dohodka podjetja z veljavnostjo od 1. 1. 1971 dalje, kot so bile predložene.

5. POTRDIŠE POGODBE O ZDRUŽEVANJU SREDSTEV ZA POTREBE NARODNE OBRAMBE PRI SKUPŠČINI OBČINE KRANJ

Odbor za narodno obrambo in za obrambo pred elementarnimi in drugimi hudimi nesrečami podjetja je na seji dne 4. decembra razpravljala in sklepala o pogodbi o združenju sredstev za posamezne zadeve narodne obrambe in ustvarjanje pogojev in možnosti za zadovoljitev obrambnih potreb, ki so skupnega pomena. Pogodbo predlaga Skupščina občine Kranj, ki je ustanovila sklad za narodno obrambo. Iz tega sklada se bodo financirali stroški za organizacijo, opremljanje in pouk enot teritorialne obrambe in civilne zaštite delovnih in drugih organizacij na območju občine, za nabavo in vzdrževanje materialnih rezerv, zlasti rezerv sanitetnega materiala in zdravil za potrebe občine v vojni.

DS je v zvezi s tem soglasno sprejel naslednji sklep:

1. **Odobri se pogodba o združenju sredstev za posamezne zadeve narodne obrambe in ustvarjanje pogojev in možnosti za zadovoljitev obrambnih potreb, ki so skupnega pomena, sklenjena s Skupščino občine Kranj, kot je bila predložena.**

6. RAZNO

DS je pod to točko sprejel naslednja sklepa:

1. **V svet zavoda konfekcija Triglav se imenujejo kot člani: Zlata Humer, prodajni referent, Zvozne Černe, direktor tehničnega sektorja in France Remic, direktor ekonomskega sektorja.**

2. **Skupščini SR Slovenije se predlaga, da se za sodnika porotnika Višjega gospodarskega sodišča imenujejo kot člani: Zlata Humer, prodajni referent, Zvozne Černe, direktor tehničnega sektorja in France Remic, direktor ekonomskega sektorja.**

Ta vsota je skoraj za 30 % večja od celotnega dohodka, ki smo ga dosegli v letu 1970 in bo zatorej njeno uresničevanje zahtevalo res vsestranske napore celotnega kolektiva.

Razdelitev celotnega dohodka je v načrtu izvedena po sedaj poznanih stroških oziroma obveznostih iz dohodka in po ustaljenih normah, tako da za delitev na osebne dohodke in sklade ostane 58.020.000 din.

Pri osebnih dohodkih je v prvotnem načrtu predvideno povečanje za 8 %, vendar se je z naknadnimi analizami ugotovilo, da jih je na račun cenejših mešanica za česano prejo in boljšega izplena moč povečati za 12 %. Ustrezne sklepe o tem povečanju je delavski svet že sprejel.

Delitev ostanka dohodka po pokritju obveznosti na osebne dohodke in sklade je približno v razmerju 96:4, kar pomeni skrajno mejo možnosti, saj za poslovni sklad ne ostane ničesar, za sklad skupne porabe pa ostane le toliko sredstev, da komaj pokrivajo sprotne izdatke tega sklada.

Načrt sicer ne daje preveč ugodnih rezultatov, vendar imamo dovolj možnosti, da jih s svojim delom bistveno izboljšamo. Pri tem pa mora aktivno sodelovati prav vsak član kolektiva, kajti le na ta način lahko povečamo dohodek in sredstva za osebne dohodke.

F. R.

šča v Ljubljani imenuje Olgo Ing. Abramič, kolorist.

7. **RAZPRAVA IN SKLEPANJE O POVIŠANJU OSEBNIH DOHODKOV V LETU 1971**

Predlog o povišanju osebnih dohodkov v letu 1971 je podal in obrazložil predsednik odbora za nagrajevanje Boris Soklič. Več o tem berite na str. 4 današnjega glasila.

DS je po obširni razpravi sprejel naslednji sklep:

1. **Osvoji se predlog za spremembo režima osebnih dohodkov za leto 1971 in predlog povišanja osnovnih cen z veljavnostjo od 1. 1. 1971 kot sta bila predložena.**

8. **USTANOVITEV IN ORGANIZACIJA RAZVOJNEGA SEKTORJA**

O tem je poročal direktor kadrovskega sektorja Tine Rojina. Skladno z izvajanjem akcijskega programa so strokovne službe pregledale sedanjo organizacijsko shemo in analizirale potrebe za izpopolnitev strokovnih služb. Ugotovilo se je, da je nujno potrebno razformirati sedanji kontrolno razvojni sektor in da se ustanovita dva: sektor tehnične kontrole, ki bi se posvetil izključno le kontrolni službi in razvojni sektor, ki bi se posvetil izključno le vprašanem proučevanja in uvajanja novih tehnoloških postopkov v proizvodnjo. O ustanovitvi teh sektorjev so razpravljali že odbor za gospodarstvo, odbor za nagrajevanje in svet delovne enote uprava, ki so predlog potrdili z ugotovitvijo, da je ustanovitev obeh sektorjev, posebno razvojnega, nujno potrebna, če hočemo obdržati korak s sodobnim napredkom tehnologije na tekstilnem področju. Predvideva se, da bi v končni fazi spadalo v okvir razvojnega sektorja 23 zaposlenih, ta delovna mesta pa bi se ustanovljala postopoma. Že sedaj pa naj bi se ustanovilo 12 delovnih mest s 14 zaposlenimi, istočasno pa se ukine 9 delovnih mest in to 5 v tehničnem sektorju, 4 pa v kontrolno raziskovalnem sektorju. Spremembe naj bi stopile v veljavo s 1. 1. 1971.

Delavski svet je za tem soglasno sprejel naslednje sklepe:

1. **Osvoji se predlog delavskega sveta delovne enote uprava in se ustanovi samostojni razvojni sektor.**

2. **S 1. 1. 1971 se v razvojnem sektorju ustanovi 12 delovnih mest s 14 zaposlenimi, istočasno pa se ukine 5 delovnih mest v tehničnem sektorju in 4 delovna mesta v kontrolno raziskovalnem sektorju, kot je to določeno v navedenem predlogu sveta delovne enote uprava.**

3. **Delovni enoti uprava se od 1. 1. 1971 dalje poviša participacija za osebne dohodke mesečno 12,271 N din oziroma letno 147.252 N din netto.**

9. **PELJAVNA NOČNEGA DELA V LETU 1971**

Po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih je za razporejanje na nočno delo ženski in mladine nad 17 let starosti, potrebno soglasje Republiškega sekretariata za delo. Za leto 1971 moramo za to dovoljenje ponovno zaprositi, saj v našem podjetju pride v poštev za nočno delo približno 1000 delavk in 30 do 50 mladoletnih delavcev.

DS je za tem sprejel naslednji sklep:

Na republiški sekretariat za delo se napravi vloga za odobritev nočnega dela za delavke in mladino nad 17 let starosti za leto 1971.

ALARMNI ZNAKI

Državni sekretariat za narodno obrambo je za vse ozemlje SFRJ predpisal alarmne znake za nevarnost zračnega napada, nevarnost pred elementarnimi in drugimi večjimi nesrečami v miru in vojni in za prenehanje nevarnosti. V skladu s tem se bodo alarmni znaki dajali z električnimi in drugimi sirenami in sicer v naslednjih primerih:

1. Zračna nevarnost:

Ta znak se daje z zavijajočim enominutnim tonom. V sebi združuje opozorilo pred vsemi vrstami nevarnosti, ki lahko ogroze prebivalstvo iz zraka.

2. Nevarnosti pred elementarnimi nesrečami in drugimi večjimi nesrečami v miru in vojni:

Ta znak se daje s 3 x 20 sekund trajajočim enakomernim tonom, z vmesnimi 20-sekundnimi presledki, tako da traja celotni znak 100 sekund.

Ta znak se daje v slučaju nevarnosti elementarnih nesreč in večjih nesreč, ki so povzročene s naravnimi pojavi, bodisi kot posledica vojnih dejanj. Znak je enak za vse vrste nevarnosti iz te skupine (poplave, požari, nesreče v rudnikih itd.) in se daje samo takrat, kadar te nevarnosti ogrožajo življenja in lastnino večjega števila ljudi.

3. Prenehanje nevarnosti:

Ta znak se daje z enominutnim enakomernim tonom. V miru se ta znak koristi za kontrolo siren. Alarmni znaki so veljavni od 25. 12. 1970 dalje.

Razmišljanja o osnutku »Zakona o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov«

Uvodoma naj povzamem najprej nekaj misli iz obrazložitve osnutka tega zakona. Med drugim je govora o tem, da za ureditev družbenega usmerjanja namreč ni odločilno samo vprašanje, ali delovne organizacije svoj dohodek delijo pravilno, racionalno in ekonomsko učinkovito ali ne. Pomembno je, da je neprestano prisoten velik ekonomsko politični in družbeni pomen samoupravne pravice delovnih skupnosti, da samostojno odločajo o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in da ta pomen raste. Zato si je družbena skupnost vedno prizadevala najti način, kako zavarovati ta pomen, ker družba vendarle ne more biti povsem nezainteresirana, kako z doseženim dohodkom gospodarijo v delovnih organizacijah.

Nesporno je namreč, da se ta delitev dohodka prej ali slej odrazi tudi v širši družbeni skupnosti, ker vsi politični in pravni akti govorijo o tem, da delovni ljudje v organizacijah združenega dela delijo dohodek v svojem in družbenem interesu. Zato mora delitev hkrati krepiti reproduktivno sposobnost teh organizacij in jih tako usposablja za njihovo naraščajočo družbeno-ekonomsko

vlogo, pomembno za splošen družbeni razvoj. Zaradi tega naj bi bilo delovnim ljudem v delovnih organizacijah omogočeno, da pri urejanju in pri odločanju o delitvi dohodka lahko že sami ocenijo ali je njihova delitev primerna s širšega družbenega vidika. Sicer velja splošno pravilo, da je delitev družbeno primerna delu. Vendar se ob tem stalno zastavljajo vprašanja, po kakšnem delu, kako to delo meriti in izkazovati, da bo družbeno primerljivo in s tem omogočena kolikor toliko objektivizirana presoja, ali je delitev dejansko opravljena po teh načelih, kar naj bo odraz samih delitvenih razmerij kolikor tudi razmerij med osebnimi dohodki. Zato mnogi politični dokumenti dokazujejo, da je realizacija teh načel stalno navzoč aktualen družbeno političen in ekonomski problem. Iz ustavno uveljavljenih načel družbeno ekonomskega sistema, ki imajo ustrezno mesto tudi v zakonodaji, pa izhaja, da je delitev dohodka funkcionalni del in element delitve nacionalnega dohodka sploh in da se posledice notranje delitve odražajo v gospodarskem in družbenem razvoju. Zato zakon predvideva možnost družbeno usmerjajočega vpliva na

usklaženost načel, osnov in meril za notranjo delitev. Ta vpliv naj bi se začel uveljavljati predvsem s samoupravnimi sporazumi in dogovori.

Iz prakse pa vemo in imamo nešteto dokazov, da v naši razvijajoči se družbi zelo radi in povsem brez odgovornosti kršimo vse mogoče sporazume in dogovore, da velikokrat ne drže nobene zance in pogodbe niti moralno etična načela poslovanja, da nekaj spravljamo v okvire zakonov in pravil, v gospodarski praksi pa delamo velikokrat povsem drugače, kljub vsem predvidenim sankcijam. Da iz dneva v dan spreminjamo zakone in druge regulativno-pravne, ter ekonomske normative, ker so bile priprave in preučevanja nezadostna. Med tem ko so v svetu uzakonjene stvari in načela veljavna in spoštovana čela desetletja. Razumljivo je, da so zaradi tega pri nas posledice res porazne. Ustvarjajo namreč zmedo in nesigurnost v gospodarstvu in politiki tako znotraj kakor tudi izven naših meja.

Zavedamo se tudi, da se nahajamo v precej neugodni gospodarski situaciji ravno zaradi takih razmer, ki jim sledijo znani negativni elementi: nelikvidnost, divjanje cen in osebnih dohodkov, rast življenjskih stroškov, kar vse še bolj pogloblja inflacijske tokove. Nadalje ugotavljamo povečan devizni in zunanjetrgovinski primanjkljaj, negativno plačilno bilanco, nekontrolirano emisijo denarja in pričakujemo devalvacijo dinarja, za katerega smo do nedavnega pričakovali, da bo postal konvertibilen. Nad vsem tem so se sedaj dvignila načela stabilizacije in reforme prejšnjih družbeno ekonomskih reform.

V luči vseh teh sprememb, dogodkov in pričakovanj bo zdaj verjetno sprejet še ta zakon, ki naj bi urejal eno najbolj občutljivih področij. Nihče ne zanika pomena dobrih in umestnih ukrepov, če so ti dani v primernem času in takih gospodarskih razmerah, ki naj bi spremembe prenesle s čim manjšimi nihanji in posledicami. Vemo pa, da v vsakem gospodarstvu, torej tudi v tržnem, za katerega pravimo, da ga imamo, povzročajo nepremišljeni, enostranski ali samo zaradi določene teritorialnega interesa izsiljeni ukrepi, neizogibno verižno reakcijo in s tem še večjo nestabilnost.

Lahko trdimo, da bi predlagani zakon lahko imel polno veljavo in pomen le, če bi imeli vsaj do neke mere urejeno tržno gospodarstvo. Tega pa nimamo in zato moremo upravičeno dvomiti, ad bodo z njim razmere na tem področju zadovoljivo regulirane. Z uvajanjem družbeno ekonomske reforme smo jasno in glasno proglasili, da morajo proizvajalce gospodarske organizacije poslovali na podlagi enakih pogojev, gospodarjenja in enakih materialnih osnov. S tem naj bi jim bilo zagotovljeno normalno poslovanje in obstoj, ter normalno ustvarjanje dohodka, nato pa šele njegova ustreznost delitve. Zato se ne moremo v celoti strinjati z razlago, da imajo delovne organizacije dovolj možnosti, da vskladijo svoja merila za delitev tako, da se pri tem upoštevajo vse možnosti in posebnosti pogojev pridobivanja dohodka ter delovnih in drugih pogojev. Prav to je bistvo problema! Če družba ne more biti nezainteresirana glede delitve dohodka, potem isto velja tudi za to, kako sploh kate-rakoli gospodarska celica pride do delitve. Torej, družbena skupnost naj bi najprej ustvarila in zagotovila tiste normalne delovne in druge pogoje, ki bodo ljudem omogočali tako pridobivanje dohodka in njegovo delitev, s katero bo zadovoljen posameznik, kolektiv in družba. Dokler pa bomo imeli v teh pogojih gospodarjenja tako anarhijo, kot smo ji priče sedaj, je nedvomno zelo težko priti do nekega družbeno usmerjajočega

vpliva na usklaženost načel, osnov in meril za notranjo delitev!

Načelo delitve po delu, ki ga predlagani zakon navaja v 1. členu ima svojo zgodovinsko osnovo in razlago, ki ji ne gre zanikati smisla in pomena. V zvezi s tem se lahko najprej vprašamo, kakšen pa naj sploh bo delež nagrajenega dela, ki ga delavec prejema v obliki osebnega dohodka? To je namreč odvisno od mnogih činiteljev, med katere štejemo: raven razvoja proizvodnih sil v neki deželi, materialne in kulturne potrebe delavcev, storilnost dela delavcev, številčnost družine itd. Iz politične ekonomije pa vemo, da tudi nagrada po delu vsebuje deloma neke vrste »monopolni dohodek«. Osebnih dohodek je odvisen najprej od delitve narodnega dohodka na sklad osebnih dohodkov (osebno potrošnjo) in na dohodke, ki gredo za druge družbene potrebe oziroma na preseženo delo. Razlike med osebnimi dohodki različnih delavcev pa s tem še niso podane. Različna višina osebnih dohodkov je v socializmu utemeljena še z drugimi činitelji. Marx je to že v »Kritiki gothskega programa« lepo razložil, da socializem, ki raste takorekoč iz neder buržoazne družbe, še ne more odpraviti t. im. »buržoazne pravice« v delitvi dohodka. »Buržoazne pravice v tem smislu, da so sicer ljudje z enakimi potrebami, neenaki po delovni sposobnosti, po delu pa morajo zato prejemati v korist nadaljnega razvoja proizvodnih sil neenake osebne dohodke. Socialistična revolucija mora torej odpraviti kapitalistično neenakopravnost med ljudmi, ne more pa še odpraviti vseh ekonomskih in socialnih neenakosti. Iz tega sledi: če hočemo, da bodo ljudje težili k višji izobrazbi, da se bodo čim bolj trudili, da bodo skrbeli za normalno reprodukcijo delovne sile itd., tedaj morajo prejemati na tej stopnji zgodovinskega razvoja različne osebne dohodke.

Marx pravi o tem takole: »Toda eden lahko prekaša drugega telesno ali duševno, daje torej v istem času več dela ali lahko dela dalj časa; da pa se delo lahko uporabi za merilo, se mora določiti po trajanju ali intenzivnosti. Ta enaka pravica je neenaka pravica za enako delo. Ne priznava nobenih razrednih razlik, ker je vsak le delavec, kakor vsi drugi; molče pa priznava neenako individualno nadarjenost in zato neenako storilnost kot naravni privilegij. Je torej po svoji vsebini pravica neenakosti kakor vsaka pravica... Dalje: en delavec je oženjen, drugi ne, eden ima več otrok kot drugi itd. Pri enakem delu in zato enakem deležu na družbenem potrošnem skladu dobi potemtakem dejansko eden več kot drugi, eden je bogatejši kot drugi itd. Da bi te pomanjkljivosti odpravili, bi pravica ne smela biti enaka temveč neenaka.«

Na ta način Marx jasno pove, da ne morejo biti oblike delitve nikoli pred razvojem proizvodnih sil, ampak samo v skladu z njimi. Čeprav pa meni, da je ohranjeno v nagrajevanju tisto ekvivalentno načelo, ki ga je razvilo že tržno gospodarstvo, a to je: za enako delo — enak proizvod oz. enako nagrado, zmanjšano za prispevek za splošne družbene potrebe. Marx dobesedno pravi: »Zato prejema vsak posamezen proizvajalec — po odtegljaju za družbene sklade — natanko to nazaj, kar ji daje.« Vsako drugačno prejetje osebnih dohodkov n. pr. na temelju lastnine, tržnih privilegijev, na temelju izkoriščanja boljših strojev in podobno, naj bi bilo socializmu tuj način porazdeljevanja dohodkov. Neenakost osebnega dohodka delovnih kolektivov kot posameznikov pa bi morala biti utemeljena samo z delovno-produktivnim načelom.

Če se iz teh razmišljanj vrnemo v našo vsakdanjost, vidimo, da

smo od teh načel še zelo daleč, kar nam zgovorno dokazujejo velika neskladja in lahko rečemo že nesmisli, do katerih smo prišli na področju delitve osebnih dohodkov. Če bi hoteli resnično doseči neke korenite spremembe, tedaj bi morali po našem mnenju stvari zagrabiti pri temeljih sistema nagrajevanja, ki gotovo ne more pri proizvajalcu vzbujati zaupanja in varnosti za njegov obstoj in napredek, če dopušča take anomalije.

Če pa bi predlagani zakon v karšnemkoli pogledu le pozitivno vplival na celotno dogajanje na tem področju, ki ga obravnava, potem bo to na vsak način še en dokaz, da resnično težimo k doseganju boljših pogojev za proizvodnjo, pridobivanje realnega dohodka in njegovi ustrežnejši delitvi. Sicer pa bi se moglo zgoditi, da ta dokument ostane na papirju kot lepo zamišljen ukrep, ki v našem razvijajočem se družbeno ekonomskem delovanju ne bo mogel zaživeti in bo morda obdržal le oznako nekega administrativnega poseganja v gospodarjenje delovnih kolektivov, ter njihovo dodatno davčno obremenjevanje.

Lanski upokojeenci plemenitilnice I.

Upokojeenci plemenitilnice I.

Tudi v letu 1970 je sindikalni odbor plemenitilnice I ob koncu decembra priredil skromno pogostitev in obdaritev za člane enote, ki so se v tem letu upokojili.

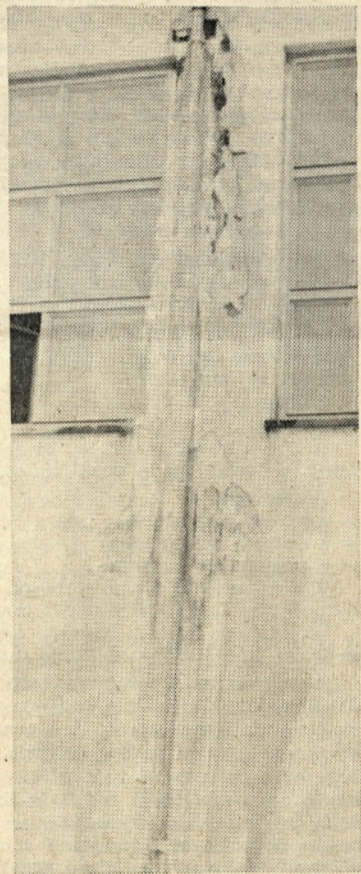
V veselem razpoloženju so se obujali spomini na leta zaposlitve v našem podjetju. Izražene so bile želje po nadaljevanju take oblike sodelovanja, kot je bila v praksi dosedaj: izleti za upokojeence, letovanje na morju itd.

V letu 1970 so plemenitilnico I zapustili naslednji člani: Pepca Umbréht, Marija Bele in Pavla Lózar, vse iz adjustirnice; Tončka Plevnik iz apreture; Janez Kutin, Niko Špišič in Gvido Zorman iz tiskarne; Jernej Bajželj, Miha Dolinar in Vinko Resnik iz apreture. Vsem upokojenim sodelavcem želimo še veliko zdravih let.

DE plemenitilnica I

Upokojeencem je zaželel še vrsto zdravih let tudi obratovodja Bogomir Debevč.

Pogled na zaledeneli žleb belilnice v obratu I.

Kolektivni dopusti v letošnjem letu

Odbor za splošne zadeve je na seji dne 14. decembra obravnaval predlog tehničnega sektorja o razporeditvi kolektivnih dopustov v letu 1971 in sprejel sklep, da se kolektivni dopusti razporedijo takole: Preditilnica I, predilnica II, tkalnica I in tkalnica II imajo kolektivni dopust od 28. junija do 3. avgusta 1971, s tem da vse navedene delovne enote obratujejo na 2 izmeni, ena izmena pa je na dopustu (nočna).

Plemenitilnica I ima kolektivni dopust od 2. do 14. avgusta, plemenitilnica II pa od 16. julija do 30. julija 1971.

Delovne enote gravura, vzdrževalne energetske obrate, uprava, in delovna enota prehrane in oddih ne bodo imele kolektivnih dopustov.

Povišanje OD

Delavski svet podjetja je na svoji seji 29. 12. 1970 potrdil predlog o povišanju osebnih dohodkov za leto 1971, ki znaša 12%. Prvotni predlog, izračunan po planu, je predvideval 8%-no povišanje, vendar se je pri ponovnem pregledu plana ugotovilo, da z gospodarnejšim poslovanjem lahko povečamo sredstva še za 4% in sicer s prihrankom pri zamenjavi dražjih vlaken za česano prejo s cenejšimi in z boljšim izplonom surovin pri pređenju.

Skupno povečanje se bo izvedlo na ta način, da se bodo povečale osnovne ocenitve delovnih mest v naslednjem obsegu:

Sedanje ocenitve v točkah	Povečanje štev. točk	% povečanja
100—125	10	10,0—8,—
130—160	15	11,5—9,4
165—170	20	12,1—11,8
175—185	25	14,3—13,5
190—240	30	15,8—12,5
250—760	20	8,0—2,6

Povprečno povečanje ocenitev delovnih mest znaša po tem predlogu 10,86%.

Ceniki za osebne dohodke se povečajo za 11%, razlika 1% se nameni za pokritje osebnih dohodkov, ki jih zahteva ustanavljanje in razširjanje delovnih mest v strokovnih službah.

Od ustvarjenih sredstev za osebne dohodke se vsem delovnim enotam v razdobju januar—junij 1971 blokira 9,0% za izplačilo nadomestil za redne letne (kolektivne) dopuste, v razdobju od septembra do naslednjega junija pa 5,5%. Z blokiranimi sredstvi delovne enote lahko razpolagamo samo v času kolektivnega dopusta, to je v mesecih julij in avgust. V bodoče za to ni mogoče najemati nikakih posojil za izplačevanje osebnih dohodkov in mora vsaka enota pričeti s 1. januarjem 1971 brez negativnega salda na svojih računih osebnih dohodkov, ki se ne more pojaviti več niti v nobenem od naslednjih mesecev.

Poleg blokiranih sredstev so delovne enote dolžne zagotoviti iz svojih prostih sredstev tudi dodatna sredstva, ki naj omogočijo normalno izplačilo nadomestil za državne praznike, tekoče dopuste in morebiti primanjkljaj potrebnih sredstev za kolektivne dopuste nad blokirano rezervo v ta namen.

Vzporedno s povišanjem ocenitev delovnih mest pa se poveča tudi dodatek za stalnost zaposlitve v podjetju in sicer:

do 5 let zaposlitve v podjetju	— točk
od 5—10 let zaposlitve v podjetju	5 točk
od 10—15 let zaposlitve v podjetju	6 točk
od 15—20 let zaposlitve v podjetju	7 točk
od 20—25 let zaposlitve v podjetju	8 točk
od 25—30 let zaposlitve v podjetju	9 točk
nad 30 let zaposlitve v podjetju	10 točk

Pripravnikom se povišajo osnovne ocene v višini:

— z visoko strokovno izobrazbo	200 točk
— z višjo strokovno izobrazbo	175 točk
— s srednjo strokovno izobrazbo	150 točk

Učencem tekstilne stroke:

— v prvem letu učenja	55 točk
— v drugem letu učenja	65 točk
— v tretjem letu učenja	75 točk

Poleg osnovne ocene se vse pozitivne postavke tabele za nagajevanje za teoretični in praktični uspeh povišajo za 3 točke.

Vajencem:

— v prvem letu učenja	40 točk
— v drugem letu učenja	50 točk
— v tretjem letu učenja	60 točk

Poleg osnovne ocene pozitivne postavke se tabele za nagajevanja za teoretični in praktični uspeh povišajo za 3 točke.

Povišale so se tudi nagrade praktikantom, sezonskim delavcem in gasilcem, ki opravljajo dežurno službo.

S sprejetim povišanjem bomo odpravili osebne dohodke izpod 700 dinarjev, kar je bila tudi ena izmed nalog akcijskega programa, toda zavedati se moramo, da s tem še nismo izkoristili vseh možnosti, ki bi nam omogočile dvig osebnih dohodkov. Problem osebnih dohodkov moramo reševati le z združenimi naporami celotnega kolektiva, ki naj bodo usmerjeni k boljši in kvalitetnejši proizvodnji in k uspešnejši prodaji blaga. Ti naporji pa bodo poplačani s povečanjem dohodka podjetja in s tem tudi s povečanjem osebnih dohodkov vseh delavcev. Taka pot je edino pravilna in perspektivna za razvoj podjetja in za delovni kolektiv.

Prve misli za tople spomladanske dneve

Primeren spomladanski plašč iz potiskanega pikeja, z dodatkom usnjene pasu.

Ze sedaj, ko nas objema mrzla zimska megla in slabo vreme, se na tihem lahko začnemo ukvarjati s prijetno mislijo na prve pomladne tople dneve.

Ob prvih toplih sončnih žarkih se bomo z veseljem iznebile težkih in dolgočasnih zimskih plaščev temnih barv in monotonosti. Seveda, da takrat za vsako od nas nastopi čas drobnih skrbi okoli nove garderobe. Vsaka, še tako skromna zaposlena žena si zaželi kaj zase v obliki novega plašča, kostima, obleke ali vsaj novega para čevljev in torbice. Skoraj najugodnejša rešitev za vsako ne preveč »rejeno« denarnice je nabava ali nakup novega spomladanskega plašča. Toda tukaj nam obstane misel pri malo večji številki cene za nakup blaga, pa še za pribor in plačilo izdelave.

Vsota, ki bi jo morale odšteti za nov plašč, se zmanjša vsaj za polovico — če ne več — če si damo ukrojiti spomladanski plašč iz našega blaga, točneje iz artikla Ketty ali Mary — to je bombažni piké, nekoliko težje kvalitete, potiskan s sodobnim enobarvnim desenom. Vsekakor mora tak plašč imeti primerno sileno podlogo ter naj bo ukrojen ob telesu in v novi dolžini.

Za hladnejše pomladne dni brez sonca lahko pod tak potiskan plašč oblečete tenek bel pulover k enobarvnim hlačam. Če nabavite še enako ali pa ustrezno enobarvno blago (naš izdelek) za obleko, ki jo boste nosile k takem plašču, ste že kar primerno oblečene za vsak toplejši spomladanski dan. Š. A.

Sindikati Slovenije in tako imenovano zamrzovanje osebnih dohodkov

INFORMACIJA O STALISCIH REPUBLIŠKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE/O ZAČASNIH UKREPIH PRI DOLOČANJU SREDSTEV ZA IZPLAČEVANJE OSEBNIH DOHODKOV V LETU 1971

S to informacijo pojasnjujemo razloge, ki so botrovali stališču republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ob sprejemu zakona o začasnih ukrepih pri določanju sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v letu 1971. Smatramo, da vsebina zakona ni takšne narave, da bi stališča sveta Zveze sindikatov Jugoslavije bila obvezna za vse organizacije in organe sindikatov. Zato različna stališča o tem vprašanju ne morejo biti jabolko spora v sindikatih, kot to poskušajo prikazati nekateri komentariji v dnevnem tisku.

V prvih januarjskih številkah je nekaj jugoslovanskih časopisov zabeležilo neenotno stališče sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije glede zveznega zakona o začasnem omejevanju porasta osebnih dohodkov. Nekateri komentariji izražajo tudi mnenje, da to jabolko spora ruši enotnost sindikalne organizacije in da izjave članov republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o tem zakonu ne temelje na trdnih osnovah.

Ne spuščamo se v ocene opisovanja raznolikosti stališč o vplivu osebnih dohodkov na inflacijo, želimo pa vendar opozoriti, da je v slovenskih sindikatih dosežena enotnost o tem vprašanju. K temu enotnemu stališču so pripomogle tudi ekonomska teorija in dosedanje raziskave o mehanizmu jugoslovanskega gospodarskega sistema. Če se osebnim dohodkom že oporeka vloga izključnega ali pretežnega dejavnika inflacije, pa v slovenskih sindikatih nismo zastopali tistih mnenj, češ, da osebni dohodki niso med povzročitelji inflacije. Sklepi zadnje seje predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije jasno govore o tem, da imajo sedanja delitvena neskladja določen vpliv — zlasti pri sedanjem načinu financiranja skupnih in splošnih potreb — tudi na splošno raven cen.

Zadnja, še neobjavljena anketa centra RS ZSS za raziskovanje javnega mnenja je vsebovala tudi vprašanje, ali bi bilo treba »zamrzniti« tudi osebne dohodke v delovnih organizacijah; 61% delavcev je odgovorilo pritrdilno, vendar jih je 53% mnenja, da je osebne dohodke treba zamrzniti samo v delovnih organizacijah ali panogah z visokimi osebnimi dohodki. Takšen visok odstotek enotnosti, zlasti še pri razmeroma velikem deležu (19%) tistih, ki na to vprašanje niso vedeli odgovoriti, potrjuje poleg spoznanj ekonomske teorije in njenih raziskav pravilnost osnov za oblikovanje političnih stališč slovenskih sindikatov

na področju urejanja delitve osebnih dohodkov.

Restriktivnim ukrepom z dne 29. oktobra preteklega leta so se kmalu pridružili pisani in nepisani predlogi o zamrznitvi osebnih dohodkov. Slovenski sindikati so na seji predsedstva sveta Zveze sindikatov Jugoslavije nasprotovali linearnemu zamrznjenju osebnih dohodkov in menili, da dobiva v nestabilnem ekonomskem položaju osebni dohodek žal vedno bolj politične in socialne elemente. Plenum republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je tudi odklonil zamrzovanje osebnih dohodkov. Izrekel pa se je za to, da bi federacija obvezala republike do določenega roka pripraviti ukrepe za učinkovito usmerjanje v skladu s temeljnimi zakonom o ugotavljanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov v delovnih organizacijah.

Poslanci so 29. decembra izglasovali vladin predlog o omejevanju rasti osebnih dohodkov. Ali so s tem ignorirali delavski razred in sindikate?

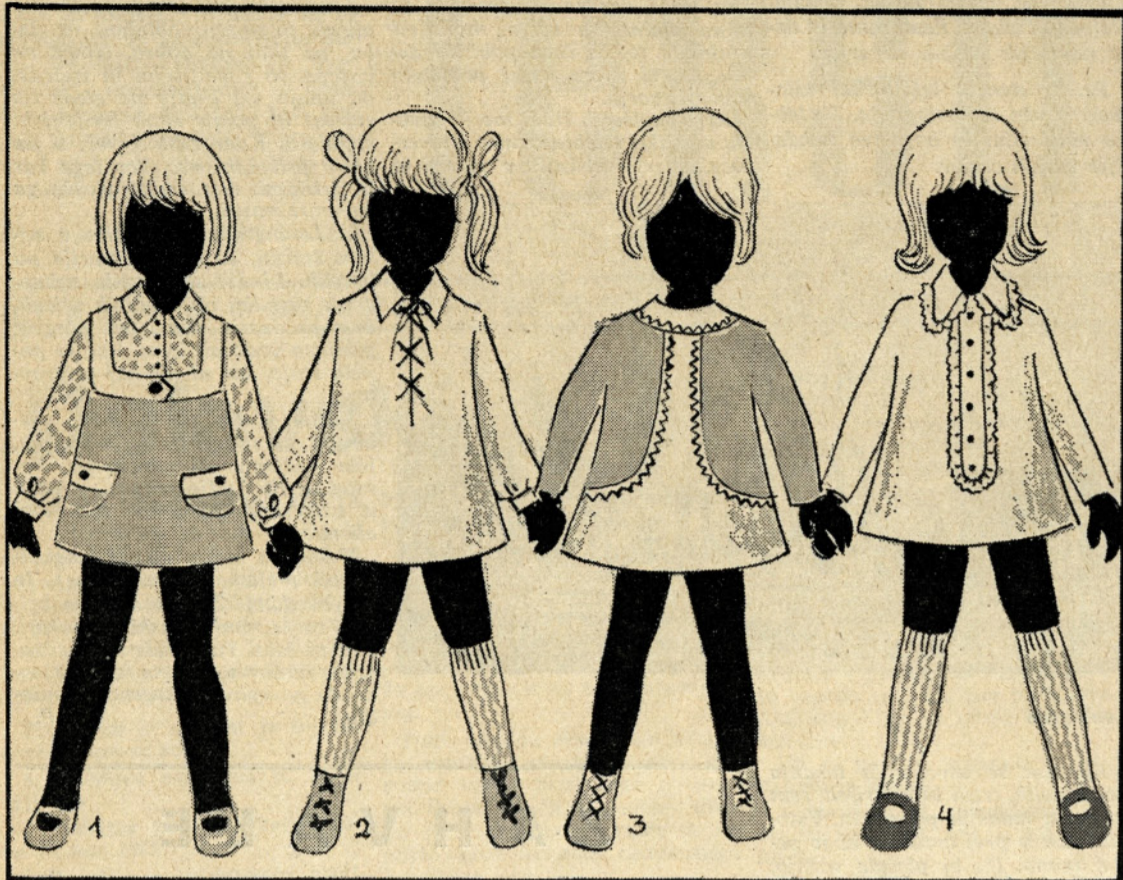
V slovenskih sindikatih ocenjujemo, da vsebina — drugo je postopek sprejemanja omenjenega zakona — ne nasprotuje odklonilnemu stališču sindikatov o linearni, administrativni zamrznitvi osebnih dohodkov. Menimo, da bi ga naši delavci v približno taki obliki, kot je bil sprejet — zlasti pa še ob upoštevanju republiških specifičnosti in začasnem delovanju — podprli v še večjem številu, kot je pokazala anketa. Nadalje menimo, da je ost zakona naperjena proti ekscesnim primerom, ki so po ekonomskih raziskavah nosilci demonstracijskega efekta in večanja razpona med rastjo globalne družbene produktivnosti dela in rastjo nominalnih osebnih dohodkov. Takšno spoznanje je prišlo do izraza tudi v objavljenih stališčih republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije dan po sprejemu zakona.

Menimo, da zakon, ki prepušča republiškim ali pokrajinskim zakonom, da v skladu z ekonomsko upravičenostjo dovolijo posameznik (nadalj. s str. 5)

Koncem decembra je odšla v pokoj Rozalija Novak, ki je bila 35 let zaposlena v našem podjetju. Še mnogo zdravih in srečnih let!

Za cicibane sešijemo same

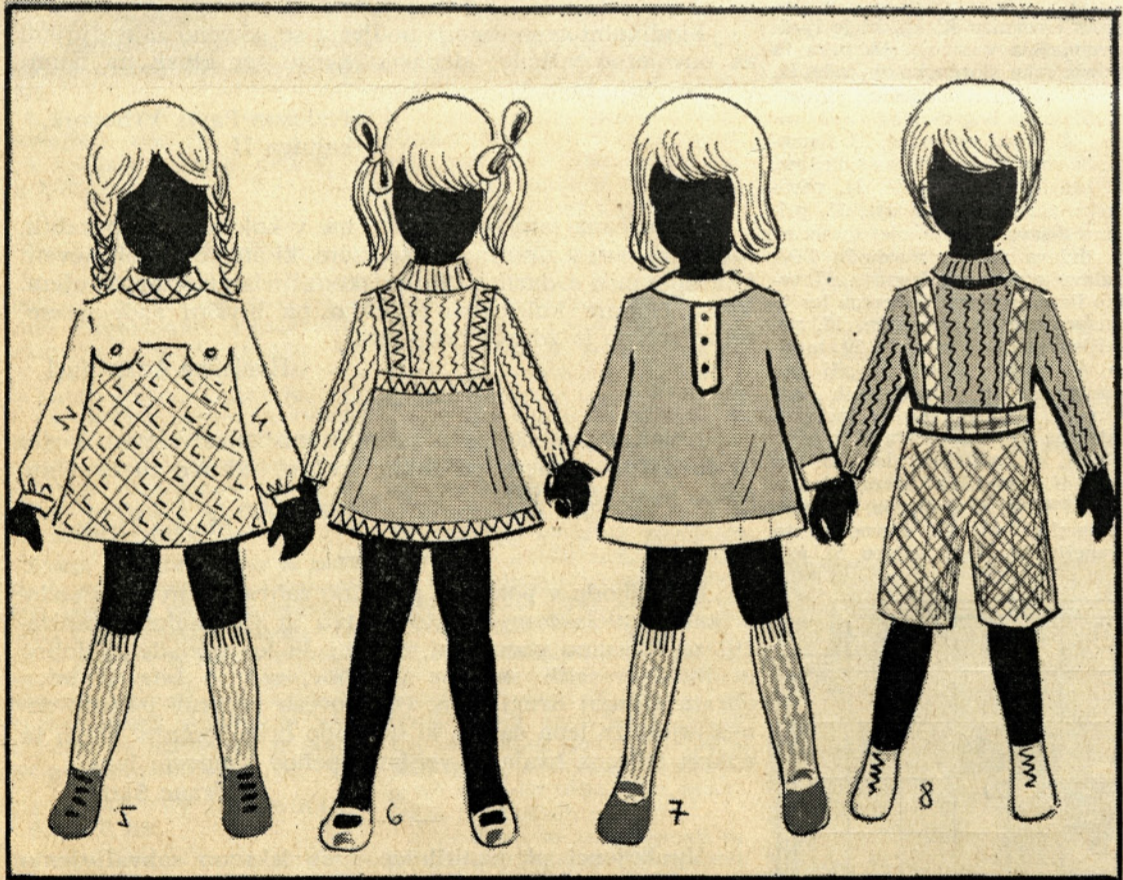

1. Enobarvno krilce, kombiniramo s kontrastno obrobo, npr. temno modro krilce in rdeča obroba ali pa modro krilce in svetlo modra obroba.
2. Volneno oblekico vežemo z drugobarvno vrstico živahne barve.
3. Dvobarvna kombinirana oblekica npr. oranž — rumena. Krpin-

4. Čipkasta obroba je vedno ljubek povdarek, posebno pri otroških oblekicah.
5. Kombinacija enobarvnega in karirastega blaga v živahnih barvah.
6. Krilce iz kompaktnega blaga poživimo z vezanim trakom živahnih barv.

7. Kombinirana obleka iz temno modrega blaga in z belo obrobo okrog vratu, rokavih in spodnjem robu. Gumbki so iste barve kot oblekica.
8. Za fantka ali punčko ukrojimo udobne »gaučo« hlače, v karo ali kakšnem drugem desenu. Dolžina pod koleno.

MaK

Dokaz solidarnosti članov kolektiva

Zelo redko se zgodi, da doleti posameznika taka nesreča, kot je zadela družino pokojnega Janeza Ziherla. Poznali smo ga kot vestnega, dobrega sodelavca in kot skrbnega očeta številne družine. Njegova nenadna smrt nas je pretresla, najbolj pa je prizadela njegovo družino, saj je skrbel za ženo in 8 otrok, od katerih je 5 še nepreskrbljenih.

Vodstvo sindikalne organizacije podjetja se je zato odločilo, da v novembru organizira denarno akcijo zbiranja pomoči, s čimer bi družini Ziherl v prvih najtežjih trenutkih finančno pomagali. Akcija je dobro uspela, saj je bilo zbrano preko 14.000 dinarjev. S

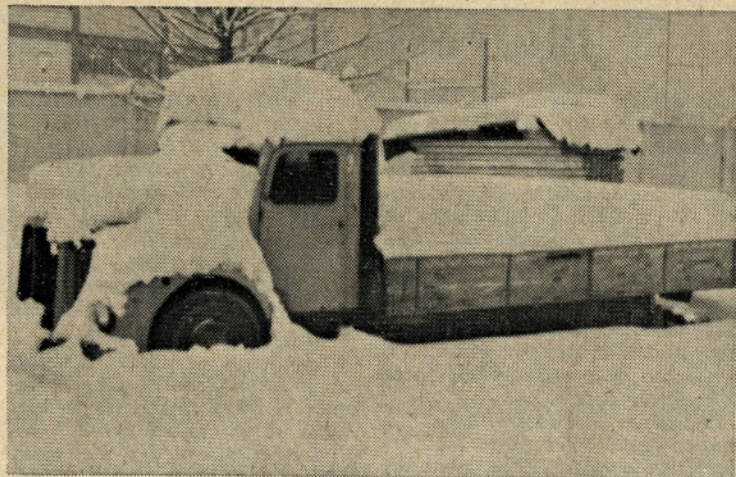
tem smo ponovno dokazali, da smo pripravljeni pomagati sodelavcu v nesreči, tokrat njegovi družini. S strani sindikalne organizacije je bila po zaključni akciji določena posebna komisija z namenom, da določi način delitve pomoči družini Ziherl. Komisija je na svojem sestanku sprejela sklep, da se znesek 11.000 dinarjev vloži na žiro račun sindikalne organizacije s tem, da se izplača družini Ziherl vsak mesec po 500 dinarjev od 1. januarja 1971 dalje, preostali znesek pa se izroči takoj. Tako bo prizadeti družini omogočena pomoč skoraj dve leti.

Vsem, ki so akcijo z razumevanjem sprejeli in jo podprli, se

vodstvo sindikalne organizacije, še posebej pa prizadeta družina, iskreno zahvaljuje.

R. S.

**Sodelujte
v
Tekstilcu**

»Upokojeni« tovornjak je zakrit s snegom.

Ali je lahko vzrok boleznitudi duševna preobremenitev?

Nove znanstvene raziskave dokazujejo, kako duševni pretresi učinkujejo na telesno zdravje.

K zdravniku prihaja bolnica in potoži: »Ze nekaj mesecev imam srčne napade. Srce udarja nepravilno in hitro, diham težko, vrti se mi v glavi. Vse telo mi trepeta in v prsih čutim bolečine. Pravijo mi, da ni v redu moj krvni pritisk in elektrokardiogram«.

Na zdravnikovo vprašanje, če je v zadnjem času doživela kaj pretresljivega, je odgovorila: »Ostala sem sama z otrokoma, ker je mož odšel. Ne spim in močno sem razburljiv«.

Zdravnik je že pred to njeno izjavo mislil na to, da pri ženi niso organske spremembe vzrok težavam, temveč da je le duševno stanje krivo slabemu počutju. Imel je prav. Pri ženi sicer ni šlo za pravo duševno bolezen, temveč samo za duševno preobremenitev, ki lahko pri popolnoma normalnih ljudeh izzove pojave telesne boleznit. Pri raziskovanjih so dokazali, da dve tretjini bolnikov, ki prihajajo v ambulante, ne boluje zaradi organskih, temveč zaradi duševnih motenj.

Bolnica je razlagala dalje, da je vedno nesrečna, kadar kdo iz družine odpotuje. Ko je bila še majhna, so starši odpotovali in se smrtno ponesrečili. Od tedaj dalje jo prime paničen strah, kadar mož odpotuje za dalj časa. Vedno znova se je skušala umiriti, toda zaman. Bolnica je dobila zdravila za umirjenje živcev, šla je nekajkrat na razgovor k zdravniku in čez nekaj tednov so znaki boleznit minili.

Neka žena je štirikrat po vrsti spontano doživela splav — abortus. Ginekologu je izjavila, da se boji poroda, ker je o njem že toliko strašnega slišala. Nato je hodila na redne pogovore k zdravniku in si ustvarila o porodu normalno sliko. Donosila je peto nosečnost brez težav in normalno rodila.

Kako težko je to razložiti! Ugotovili so, da organizem žena, ki se poroda boji, že v prvih tednih ali mesecih nosečnosti proizvaja hormone, ki se normalno tvorijo šele proti koncu nosečnosti. Ti hormoni vplivajo na krčenje mišic in raztezanje maternič-

nega vratu in lahko izzovejo spontani abortus.

Kako lahko notranje razpoloženje vpliva na fizične procese? Obstaja povezava med delom možganov, kjer se javljajo reakcije in čustva, strah, srd, ter med žlezo v možganih — hipofizo. Ta žleza deluje na ledvice, uterus, krvni tlak, itd. Kljub mnogim raziskavam je mehanizem tega delovanja še malo znan, vendar nam je vsaj malo znana pot, kako duševna stanja vplivajo na telesne spremembe.

Neka žena je imela stalne bolečine v križu. Bolečine so trajale več let in so bile vedno močnejše. Vse je izgledalo, da je nastopila okvara hrustanca v hrbtenici, toda rentgensko ni bilo najti ničesar. Ko ji je zdravnik zastavil nekaj vprašanj, med njimi tudi, kakšno je njeno duševno razpoloženje v zadnjih letih, je odgovor razjasnil diagnozo. Mater je izgubila v mladosti, pred leti je umrl še oče in nima nikakršnega veselja več. Dobila je zdravila za duševno depresijo in prihajala na razgovore v ambulanto. Po nekaj tednih so bolečine v križu prešle. Ko pa je končno dobila nadomestilo za izgubljeno ljubezen staršev v svojem možu, ni potrebovala več zdravljenja in ne tablet.

Pri pacientih, kjer je vzrok boleznit v psihičnih težavah, so najpogostejši sledeči znaki: nerazumljiva utrujenost, izguba na teži, pomanjkanje apetita, zaprtost in driske, brezvoljnost in nezmožnost koncentracije. Jasno je, da ima vsak od nas take znake, ki pa preidejo, postanejo pa opazni, če se naberejo in trajajo dalj časa. Najverjetnejši znak, da so duševne motnje vzrok boleznit je nemirno spanje. Večina ljudi s psihičnimi motnjami se budi tudi ponoči, zjutraj pa težko vstanejo in so zelo utrujeni.

Cesto taka obolenja nastopajo ob spremembi življenjskih pogojev, ob izgubi življenjskega tovariša, odpovedi službe in podobno.

Taki bolniki sicer jemljejo zdravniku ure in ure dragocenega časa s svojim pripovedovanjem. Toda s tem, ko se »izpovejo«, se tudi njihovo duševno stanje popravlja in s tem seveda tudi organi, ki so bili bolni zaradi duševne preobremenitve.

Sindikati Slovenije...

(nadalj. s str. 4)

To lahko vidi vsakdo, ki pozna vsebino zakona.

Strinjamo pa se z ugotovitvijo, da kot sindikat nismo bili v zadostni meri iniciatorji samoupravnega in družbenega dogovarjanja in da ne smemo samo kritizirati drugih, ne da bi bili kritični do samega sebe. Pridružujemo se stališčem sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, da čimprej pripravimo in sprejmemo — poleg predvidenih sprememb v gospodarskem instrumentariju — tudi ustrezne rešitve v politiki delitve dohodka in osebnih dohodkov.

S potovanja po SZ in vzhodni Evropi

Veliko prijetnih ur smo preželi v Moskvi. Ogleдали smo si več kulturnih, zgodovinskih in umetnostnih spomenikov ter muzejev. Koliko smo videli lepega, pa vendar smo si želeli še naprej, tja na sever, v mesto severnih Benetk — Leningrad.

Tristo metrov od hotela Leningradskaja je železniška postaja za smer Moskva—Leningrad. To pot smo pustili avtobus v Moskvi, v Leningrad pa smo se podali z vlakom Rdeča Strela.

Vagoni so bili rezervirani, zato smo se lahko hitro razporedili po kupejih. Ta brzi vlak ni znan samo zaradi do minute točnih prihodov in odhodov na železniške postaje, temveč tudi do presenetljivo lepo opremljenih vagonih. Ko sem vstopila v hodnik vagona, nisem vedela, kaj naj naredim s svojimi blatnimi čevlji. Tla so bila namreč pokrita z debelo perzijsko preprogo, okna pa ovešena z dvojnimi satenastimi zavesami, belimi in oranžnimi. S trdimi nogami sem poiskala kupe, da bi se rešila »nadležnega« za moje čevlje preveč lepega tepiha. Ker je bil kupe še lepši, sem si nataknila copate in se razgledala naokoli. Stirje kavči, dovolj široki za spanje, belo postelani z varnostnimi pasovi, po sredi perzijski tepih, pod oknom belo pogrnjena mizica, nočne lučke, ventilator, čiste brišače, obešalniki, ogledala; vse tako kot v kaki mali spalnici.

Od Leningrada nas je ločilo dobrih 550 km. Skozi gosto temno noč hitečega vlaka sem lahko videla le ugašajoče lučke moskovskega predmestja. A tudi to je

bilo kmalu za nami. Pred spanjem sem si ogledala po vagonih razpostavljeno literaturo. To je bila predvsem politična in le nekaj propagandnih prospektov je bilo vmes.

Vstala sem z zoro in kar leže spremljala bežečo pokrajino. Bilo je ravno po odjugu, pa so bila tla vsa premočena, pokrita z lužami. Naselja so bila bolj redka.

V Leningrad smo prispeli do minute točno. V hotelu Oktobrska ja nas je čakal zajtrk, po zajtrku pa nas je razmajani avtobus peljal po mestu med zgodovinske, kulturne in umetnostne spomenike. O Leningradu naj povem samo to, da je drugo največje mesto v Sovjetski zvezi. Ima 3,5 milijonov prebivalcev. Mesto se je prvotno imenovalo Petrograd po Petru I. velikemu ruskemu carju. Peter I. je leta 1703 postavil na obrežju reke Neve v Finskem zalivu trdnjavo, okoli katere se je razvijalo mesto. Leningrad leži na sto otokih, ki so med seboj povezani s čipkastimi mostovi. Grajeno je v baročnem slogu in spominja s svojimi kanali na Benetke. Del teh kanalov so po drugi svetovni vojni zasuli in spremenili v podzemno železnico.

Nova arhitektura je lepo vključena v staro, tako da ima mesto celotni vsklajeni arhitektonski videz. V reki Nevi, ki se po kanalih leno izliva v Severno morje, se sanjavo ogledujejo številni prelepi dvorci, saborne cerkve, dvorne palače, spomeniki in trgi.

V Ermitaži v Leningradu je zbranih okoli dva milijona umet-

niških slik Leonarda da Vinci, Rafaela, Ticiano, Rembranta in dela največjih ruskih slikarjev.

Petrov dvorec leži nekaj kilometrov ven iz Leningrada. Tu lahko vidiš sijaj in bogastvo nekdanjih ruskih carjev.

Leningrad

Ko sem se osvobodila tekanja po muzejih, trgih in galerijah, sem jo sama mahnila po mestu. Vstopila sem v prvi avtobus, ki je peljal mimo. Da bi plačala vožnjo, sem denar držala v roki. Nenadoma mi je nekdo potegnil denar iz roke in že v naslednjem trenutku mi je vrnil pest drobiža in potisnil še karto v roke. Prvi hip se nisem znašla, ko pa sem se peljala dru-

gič in tretjič, sem ugotovila, da si ljudje sami med seboj vračajo in menjajo denar, mečejo v blagajno in trgajo vozne listke. Kdor ima večji denar od vsote, ki jo mora plačati za karto, mora od potnikov toliko časa pobirati denar, da si zbere nazaj preostalo vsoto denarja.

Reka molčečih ljudi me je zanesla v veliko veleblagovnico Univermag. Je zelo velika in v eni uri jo

težko obhodiš. Tam prodajajo vse, kar ruske trgovine premorejo. Toda vsak proizvod dobiš le v eni barvi ali enem kroju in obliki.

Ljudje, ki sem jih srečavala na ulicah, so zmerno oblečeni, ne slabo, pa tudi ne dobro. Nihče ne izstopa po zunanjsčini in izgleda, da imajo vsi ljudje ne glede na starost in poklic enak življenjski standard. Kdor zasluži več, si ne more privoščiti več, ker tega kar bi želel, ni, dva enaka plašča pa ne more nositi.

V Leningradu ni gostiln v našem smislu, so le restavracije po hotelih. Ljudje se hranijo mimgrede na ulici ob majhnih uticah, kjer prodajajo razne testenine in plinjeno vodo ali kvas. Vse to pojedjo stoje, kar ni nič kaj pripravno.

Nikjer nisem srečala kako osebo, ki bi se prostaško obnašala, bila nadležna ali neprijazna. Povsod so bili ljudje prijazni, vljudni in ustrežljivi, pa naj so bili stari ali mladi.

V samem mestu ne vidiš kakršnekoli reklame (komercialne). Je prepovedana. Zaman sem se ozirala za raznimi filmskimi plakati. Teh ni bilo. Tudi slike iz predvajanih filmov so vestno izbrane, tako da ne vplivajo kvarno na mladino. D. P.

ZAHVALE

Vsi, ki se zdravimo na Inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku, se lepo zahvaljujemo sindikalni organizaciji podjetja za obisk, novoletne čestitke in darila. Zelo smo bili presenečeni in veseli, zato vsem še enkrat hvala.

Andrej Marn
Franc Škofic
Ciril Sajovic
Alojz Avman
Dragoljub Cekič

Sindikalni organizaciji podjetja se iskreno zahvaljujem za novoletno voščilo, denarno darilo ter obisk na domu v času moje bolezni.

Hvaležna Pavla Vrhovnik, tkalnica II

Prepričana sem bila, da ste me v kolektivu že pozabili, toda bila sem v zmoti; zato se vsem, ki ste se me ob novem letu spomnili z darilom in obiskom, prisrčno zahvaljujem. Vsem članom kolektiva, posebno pa bivšim sodelavcem, želim srečno in zdravo novo leto.

Hvaležna Anka Varl

Kolektivu se najlepše zahvaljujem za novoletno darilo in čestitko, obenem pa želim srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1971.

Marija Drole

Ob odhodu v pokoj se prisrčno zahvaljujem vsem sodelavkam, sodelavcem, obratovodstvu in sindikalni organizaciji za izkazano pozornost. Skoraj 39 let smo delili dobro in hudo, veselili smo se uspehov, saj je bila tkalnica obrata II moj drugi dom. Ob slovesu se prav iskreno zahvaljujem za lepa darila, ki mi bodo drag spomin. Vsem še enkrat iskrena hvala in veliko uspehov v novem letu.

Franc Škofic

Upokojenci plemenitilnice I se iskreno zahvaljujemo izvršnemu odboru sindikata plemenitilnice I in vodstvu enote za lepa darila in nepozaben sprejem, ki so nam ga priredili koncem decembra.

Vsem članom kolektiva želimo srečno novo leto in čimboljše delovne uspehe.

Upokojenci plemenitilnice I

Sindikalni organizaciji podjetja se iskreno zahvaljujem za pozornost, ki ste mi jo izkazali z obiskom in darilom ob novoletnih praznikih.

Marija Hafner

Ob odhodu v pokoj so mi sodelavci v tkalnici I poklonili lepa darila, za katera se vsem najlepše zahvaljujem. Zahvaljujem se tudi sindikalnemu odboru, ki mi je omogočil brezplačno letovanje na morju. Vsem članom kolektiva želim še veliko delovnih uspehov.

Rozalija Novak

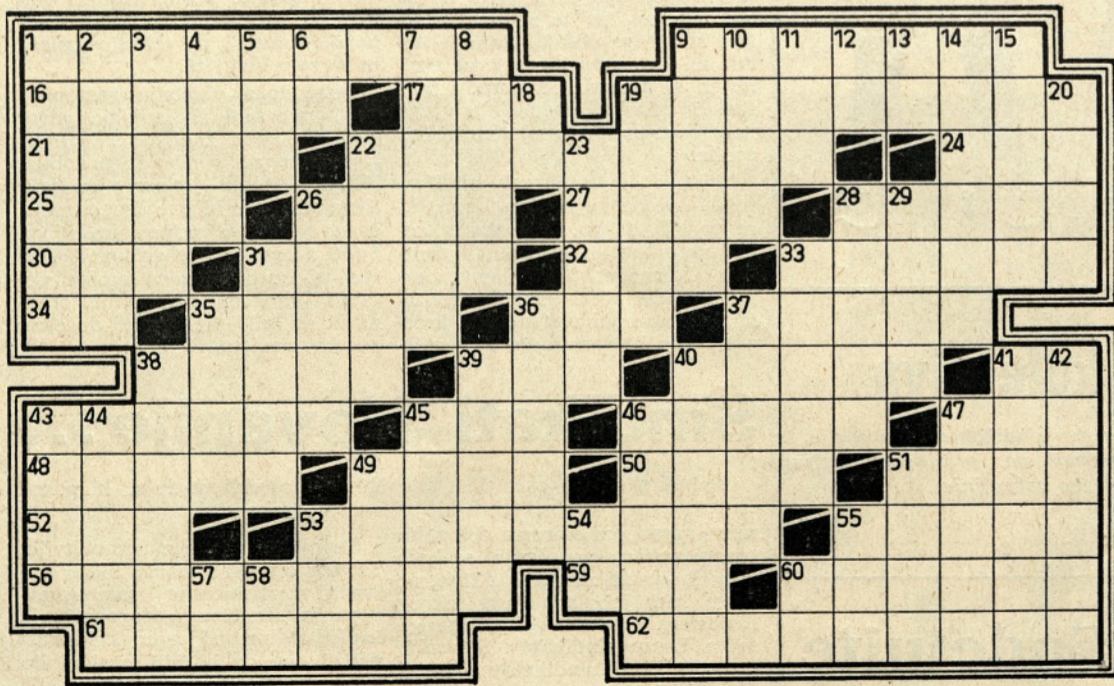
Nagrada križanka

Vodoravno: 1. gostinska usluga, 9. mestece v Hrvatskem Zagorju, v bližini katerega so v začetku tega stoletja odkrili pračloveka in njegove kulture, 16. delovanje, dejavnost, 17. vrsta vrbe, 19. zgodovinska pokrajina v severovzhodni Španiji, 21. pregrada med dvema prostoroma, 22. krajša, bližja pot, 24. močan sij, 25. jezero v severozahodni Etiopiji, iz katerega izvira Modri Nil, 26. pravica predstavnika kake države v mednarodnem forumu, da z ugovorom zavrne nevšečen sklep ali zakon, 27. arhitektonsko lepa veža, 28. otok v Kvarneru zahodno od Lošinja, 30. prva ženska, 31. red, visoko odlikovanje, 32. ime kitajskega voditelja Ce Tunga, 33. makedonsko in bolgarsko moško ime, 34. kemični znak za lantan, 35. prebivalec nerodovitne hrvaške pokrajine, 36.

obleganju, 41. avtomobilska oznaka Karlovca, 43. strokovnjak za določanje ravnotežja sil pri gradnjah, 45. glavni števnik, 46. pasta, 47. starogrški bog polj, gozdov, pastirjev in čred, 48. obveza, 49. Perzija, 50. poteza, črta, 51. teža embalaže, 52. osebni zaimek, 53. vinjenost, opitost, 55. sol borove kisline, 56. hinavka, 59. voditelj Burme pred sedanjim šefom generala mNe Vinom, 60. podolgovata, ne preveč globoka posoda, 61. skopljenec, 62. veda o planinstvu.

Navpično: 1. slika s suhimi barvami, 2. glasbeni interval, 3. prizorišče, torišče česa, 4. žensko ime, 5. škodljiv železov oksid, 6. začetnica ameriškega kozmonavta, ki je skupaj z Neilom Armstrongom kot drugi človek stopil na Luno, 7. objava, kratko uradno sporoči-

živela čirovnica Kirka, ki je ljudi spreminjala v svinje, 18. prva in zadnja črka slovenske abecede, 19. srbska solata iz rumenega javčevca, 20. grški bog divjega vojskovanja, 22. tepec, neumnež, 23. name-ra, 26. manjša posoda za tekočine, 28. utajitev, 29. upanje, 31. parazitska plesen vinske trte, 33. prijetna dišava, 35. dvanaest mesecev, 36. država na severozahodu ZDA z glavnim mestom Augusta, 37. veliko listnato drevo, katerega les je mnogostransko uporaben, 38. nalezljiva otroška bolezen, 39. tatvina, 40. gora v Himalaji, cilj ene jugoslovanskih himalajskih odprav, 41. japonski borilni šport za katerega so značilni kratki in ostril udarci, 42. raztelesevalec, 43. genus, 44. osvežilna brezalkoholna pijača, 45. krilo poslopja, 46. znak vladarske časti, 47. glavno mesto Francije, 49. ribje jajčece, 51. pri-

župan pod Francozi, 37. spodnji del obraza, 38. stari oče, 39. nekdanji mongolski poglavar, 40. antično mesto v severovzhodni Mali Aziji, ki so ga po legendi zavzeli Grki šele po desetletnem

lo, 8. letalo, 9. del ženske garderobe, 10. obvodna domača žival, 11. nekdanji turški velikaš, 12. originalno ime reke v severni Italiji, 13. veznik, 14. nižinski predel, 15. po Homerju otok, na katerem je

padnik ali simpatizer angleške torijske stranke, 53. skandinavski drobiž, 54. ljudski medmet, 55. vrednostni papir, 57. ime črke S, 58. kratica za »mount«, 60. podredni veznik.